

*Булевар мира 1, 76100 Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине; Телефон: 049/216945, Факс: 217-142, Централна: 049/216-011, локал 241, E-mail: kabgrad@elinspanic.net
Bulevar mira 1, 76100 Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine; Telefon: 049/216-945, Fax: 217-142, Centrala: 049/216-011, lokal 241, E-mail: kabgrad@elinspanic.net*

Б р о ј: 01-014-001790/07
Брчко, 25.01.2007.godine

Gradonačelnik, na osnovu člana 50. Statuta Brčko distrikta BiH – prečišćeni tekst («Službeni glasnik BiH», broj:19/06), člana 9. tačka 7. i člana 23. Zakona o izvršnoj vlasti Brčko distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH», broj: 2/00, 9/01, 12/01, 16/01, 17/02, 8/03, 14/03, 31/04 i 40/05), a u vezi sa članom 49. stav 3. Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH», broj: 28/06 i 29/06), na prijedlog Komisije za polaganje ispita za rad u organima uprave, donosi

PROGRAM

ISPITA ZA RAD U ORGANIMA UPRAVE BRČKO DISTRIKTA BiH

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim programom utvrđuje se gradivo, pravni izvori i pravna literatura za sve predmete iz kojih zaposleni, pripravnici i druga lica (u daljnjem tekstu: kandidati) sa visokom, višom i srednjom stručnom spremom polažu ispit za rad u organima uprave Brčko distrikta BiH.

II - PROGRAM ISPITA ZA RAD U ORGANIMA UPRAVE ZA KANDIDATE SA VISOKOM I VIŠOM STRUČNOM SPREMOM

Član 2.

Program ispita za rad u organima uprave Brčko distrikta BiH za kandidate sa visokom i višom stručnom spremom sadrži slijedeće gradivo, pravne izvore i literaturu:

1) OSNOVI USTAVNOG UREĐENJA I EVROPSKIH INTEGRACIJA

A. OSNOVE USTAVNOG SISTEMA BOSNE I HERCEGOVINE

a) Gradivo:

- Opće karakteristike Bosne i Hercegovine kao države (demokratska načela, sastav, kretanje roba, usluga, kapitala i osoba, glavni grad, simboli i državljanstvo);
- Ljudska prava i osnovne slobode;
- Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine;
- Nadležnosti entiteta;
- Dodatne nadležnosti Bosne i Hercegovine;
- Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (Predstavnički dom i Dom naroda - izbor, mandat, sastav, način odlučivanja i nadležnosti);
- Predsjedništvo Bosne i Hercegovine (izbor, mandat, sastav i nadležnosti);
- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (imenovanje, mandat, sastav i nadležnosti);
- Stalni komitet (sastav i nadležnosti);
- Ustavni sud Bosne i Hercegovine (sastav, način izbora i odlučivanja i odluke);

- Centralna banka Bosne i Hercegovine (sastav i nadležnosti);
- Osnove ustavnog sistema Federacije Bosne i Hercegovine (opće karakteristike, zakonodavna, izvršna i sudska vlast);
- Osnove ustavnog sistema Republike Srpske (opće karakteristike, zakonodavna, izvršna i sudska vlast);
- Konačna arbitražna odluka za Brčko distrikt;
- Statut Brčko distrikta;
- Zakonodavna vlast u Brčko distriktu;
- Gradonačelnik Brčko distrikta;
- Sudska vlast u Brčko distriktu.

b) Pravni izvori i literatura:

- Ustav Bosne i Hercegovine (opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini - Aneks IV);
- Sporazum o ljudskim pravima (Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini - Aneks VI);
- Ustav Federacije Bosne i Hercegovine sa amandmanima («Službene novine Federacije BiH» br.1/94,13/97, 16/02, 22/02 i 52/02);
- Ustav Republike Srpske sa amandmanima («Službeni glasnik Republike Srpske», br. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 31/02 i 31/03);
- Konačna arbitražna odluka za oblast Brčko;
- Statut Brčko distrikta BiH (zadnja verzija);
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

B. OSNOVI EVROPSKIH INTEGRACIJA

a) Građivo:

- Istorijat evropskih integracija (osnivački ugovori i njihove tekovine);
- Institucije Vijeća Evrope, njihove nadležnosti i sjedišta;
- Maastricht-ski ugovor i implikacije njegove primjene (trostruba konstrukcija Evropske unije);
- Institucije Evropske unije, njihove nadležnosti, princip donošenja odluka i sjedišta;
- Proširenje Evropske unije (istorijat proširenja);
- Kopenhagenski kriteriji, koji su i na šta se odnose;
- EU legislativa (primarna i sekundarna, harmoniziranje domaće sa legislativom EU);
- Bijela knjiga;
- Jedinstveno tržište (uvjeti, kriteriji za pristupanje);
- Programi pomoći (kako funkcionišu, zemlje korisnice);
- Pakt stabilnosti (šta je obuhvaćeno pod ovom inicijativom, na kom principu radi);
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (u kojoj se fazi nalazi Bosna i Hercegovina i koji koraci je očekuju).

b) Pravni izvori i literatura:

- Abeceda Evropskih integracija;
- Evropska unija u 12 lekcija;
- Hronologija Evropskih integracija;
- Hronologija odnosa Evropske unije i BiH;
- Ključne skraćenice;
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

2) UPRAVNI SISTEMI

a) Gradivo:

1) Osnove upravnog sistema u Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

- Osnivanje organa uprave u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine;
- Unutrašnja organizacija organa uprave u Brčko distrikta BiH;
- Poslovi organa uprave;
- Upravljanje organima uprave u Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- Sredstva za rad organa uprave u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine;

2) Odnosi organa uprave Brčko distrikta BiH prema drugim pravnim subjektima

- Odnos organa uprave prema Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- Odnosi organa uprave prema Vladi i gradonačelniku;
- Međusobni odnosi organa uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;

3) Inspekcijski nadzor

- Inspektori;
- Prava i obaveze inspektora;
- Upravna inspekcija;
- Prava i obaveze upravnog inspektora;
- Akti inspektora i upravnog inspektora;

4) Izvršna vlast u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

- Gradonačelnik i odjeljenja u Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- Ostali organi uprave u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine;
- Nadležnosti gradonačelnika, šefova odjeljenja Vlade i čelnika drugih organa uprave;
- Nadležnosti članova Kabineta gradonačelnika i rukovodećih službenika;
- Akti gradonačelnika, odjeljenja Vlade i drugih organa uprave;

5) Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

- Početak obavljanja funkcije gradonačelnika i Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- Obavljanje dužnosti;
- Prava članova Vlade;
- Odstavka gradonačelnika i šefova odjeljenja Vlade Brčko distrikta BiH;
- Smjena gradonačelnika.

6) Pravna lica koja osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

- Osnivanje pravnog lica;
- Vrste pravnih lica koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine;
- Djelatnost pravnog lica koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine;
- Upravljanje;
- Prestanak rada.

7) Institucije s javnim ovlaštenjima

- Pojam institucije s javnim ovlaštenjima;
- Institucije s javnim ovlaštenjima u upravnom sistemu Brčko distrikta BiH;
- Povjeravanje javnih ovlaštenja;
- Vrste ovlaštenja;
- Nadzor nad radom institucija s javnim ovlaštenjima.

8) Sukob interesa u javnim institucijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

- Osnovni principi djelovanja izabranih zvaničnika i nosioca izvršne vlasti;
- Nespojivost s javnim funkcijama izabranih zvaničnika i nosioca izvršne vlasti;
- Zabrana djelovanja u slučaju sukoba interesa;
- Zabranjene aktivnosti;
- Otvorenost.

9) *Osnove upravnog sistema Bosne i Hercegovine*

- Načela organizacije organa uprave Bosne i Hercegovine;
- Osnivanje organa uprave Bosne i Hercegovine;
- Rukovođenje organima uprave Bosne i Hercegovine;
- Propisi i drugi akti organa uprave Bosne i Hercegovine;
- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

10) *Osnove upravnog sistema u entitetima*

- Organi uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- Organi uprave u Republici Srpskoj;
- Vlada Federacije Bosne i Hercegovine;
- Vlada Republike Srpske;
- Institucije s javnim ovlaštenjima u F BiH i RS.

11) *Finansiranje institucija Brčko distrikta BiH*

- Direkcija za finansiranje;
- Prihodi, rashodi i rezerve budžeta;
- Održavanje budžetske ravnoteže, izmjene i dopune budžeta;
- Ciljevi, osnivanje i osnovni zadaci Centralne banke BiH.

b) Pravni izvori i literatura:

- Zakon o izvršnoj vlasti Brčko distrikta BiH (Sl.glasnik Brčko distrikta BiH 2/00, 5/01,9/01, 12/01,16/01,17/02,8/03,14/03,31/04,40/05);
- Zakon o sukobu interesa u institucijama Brčko distrikta BiH (Sl.glasnik Brčko distrikta BiH 2/03);
- Zakon o upravi Distrikta BiH (Sl.glasnik Brčko distrikta BiH 31/04);
- Zakon o članovima Vlade Brčko distrikta BiH (Sl.glasnik Brčko distrikta BiH 34/04);
- Zakon o pravnim licima koje osniva Brčko distrikt BiH (Sl.glasnik Brčko distrikta BiH 10/02);
- Zakon o sukobu interesa u institucijama Brčko distrikta BiH (Sl.glasnik Brčko distrikta BiH 2/03);
- Zakon o povjeravanju javnih ovlaštenja (Sl.glasnik Brčko distrikta BiH 6/04);
- Zakon o upravi BiH (Sl.glasnik BiH 32/02);
- Zakon o vladi Federacije BiH (Sl.glasnik BiH 1/94, 8/95, 58/02 i 19/03);
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave (Sl.glasnik F BiH 58/02, i 19/03);
- Zakon o upravi u Federaciji BiH (Sl.glasnik F BiH 28/97 i 26/02);
- Zakon o vladi Republike Srpske (Sl.glasnik RS 3/97, 3/98 i 29/00);
- Zakon o ministarstvima Republike Srpske (Sl.glasnik RS 70/02 i 33/04);
- Zakon o budžetu Brčko distrikta BiH (Sl.glasnik Brčko distrikta BiH 16/01 i 21/05);
- Zakon o trezoru
- Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine (Sl.glasnik BiH br.1/97, 29/02, 8/03 13/03);
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

3) UPRAVNI POSTUPAK I UPRAVNI SPOR

A. UPRAVNI POSTUPAK

a) Gradivo:

- Pojam, značaj i vrste upravnog postupka;
- Osnovna načela upravnog postupka;
- Nadležnost;
- Učesnici u upravnom postupku (pojam i vrste stranaka i procesna sposobnost, zakonski zastupnik, privremeni zastupnik i punomoćnik);
- Komuniciranje organa i stranaka (podnesci, pozivanje, zapisnik, razgledanje spisa i obavještanja o toku postupka);
- Dostavljanje i vrste dostavljanja;
- Rokovi;
- Povraćaj u pređašnje stanje;
- Održavanje reda;
- Troškovi postupka;
- Pokretanje postupka i zahtjevi stranaka;
- Postupak do donošenja rješenja;
- Dokazna sredstva u upravnom postupku (isprave, svjedoci, vještaci, izjava stranke, tumači i prevodioci, uviđaj);
- Skraćeni postupak;
- Poseban ispitni postupak;
- Rješenje (oblik i sastavni dijelovi rješenja, djelimična, dopunska i privremena rješenja);
- Rok za donošenje rješenja i ispravljanje grešaka u rješenju;
- Zaključak;
- Žalba (pravo na žalbu, sadržaj žalbe, rok za žalbu, predavanje žalbe, rad prvostepenog organa po žalbi, rješenje drugostepenog organa po žalbi, rok za donošenje i dostavljanje drugostepenog rješenja po žalbi);
- Žalba kad prvostepeno rješenje nije doneseno (ćutanje administracije);
- Obnova postupka;
- Mijenjanje i poništavanje rješenja u vezi sa upravnim sporom;
- Poništenje i ukidanje po pravu nadzora;
- Ukidanje i mijenjanje pravosnažnog rješenja uz pristanak ili po zahtjevu stranke;
- Vanredno ukidanje rješenja;
- Oglašvanje rješenja ništavnim;
- Pravne posljedice poništavanja i ukidanja rješenja;
- Izvršenje rješenja i zaključaka;
- Administrativno izvršenje;
- Izvršenje nenovčanih obaveza;
- Izvršenje radi osiguranja i privremeni zaključak o osiguranju.

B. UPRAVNI SPOR

a) Gradivo:

- Pojam i značaj upravnog spora;
- Pokretanje upravnog spora;
- Nadležnost za rješavanje upravnog spora;
- Upravni akti protiv kojih se može voditi upravni spor;
- Akti protiv kojih se ne može voditi upravni spor;
- Pobijanje upravnog akta (razlozi za pobijanje);
- Pokretanje upravnog spora (tužba, rok i sadržaj tužbe);
- Odluka suda u upravnom sporu (presuda i rješenje);

- Vanredni pravni lijekovi (zahtjev za ponavljanje postupka, zahtjev za preispitivanje sudske odluke i zahtjev za zaštitu zakonitosti;
- Obaveznost presuda;
- Postupak zaštite sloboda i prava zagarantovanih Ustavom.

b) Pravni izvori i literatura:

- Zakon o upravnom postupku Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH broj 3/00, 5/00, 9/02,8/03, 8/04,25/05);
- Zakon o upravnim sporovima Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH broj 2/00 i 5/01);
- Zakon o upravnom postupku Bosne i Hercegovine (Sl. glasnik broj: 29/02);
- Zakon o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH”, broj:19/02);
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

4) RADNI ODNOSI I RADNI ODNOSI UPRAVE

A. RADNI ODNOSI

a) Gradivo:

- Zasnivanje radnog odnosa;
- Zaključivanje ugovora o radu;
- Zapošljavanje maloljetnika;
- Probni rad;
- Ugovor o radu na neodređeno i određeno vrijeme;
- Sadržaj ugovora o radu;
- Obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje;
- Zapošljavanje pripravnika;
- Volonterski rad;
- Radno vrijeme;
- Puno, nepuno, skraćeno radno vrijeme, prekovremeni rad;
- Preraspodjela radnog vremena;
- Noćni rad;
- Pauze, godišnji odmori i odsustva;
- Pauze i godišnji odmori;
- Odsustvovanje s posla;
- Zaštita zaposlenoga;
- Zaštita na radu;
- Zaštita maloljetnika;
- Zaštita žena i porodiljsko odsustvo;
- Zaštita zaposlenoga privremeno ili trajno nesposobnog za rad;
- Plate i naknade plate;
- Izumi i tehnička unapređenja zaposlenog;
- Zabrana takmičenja zaposlenog s poslodavcem;
- Naknada štete;
- Prestanak ugovora o radu;
- Način prestanka ugovora o radu;
- Otkazivanje ugovora o radu;
- Forma i trajanje otkaznog roka;
- Otkaz s ponudom izmijenjenog ugovora o radu;
- Program zbrinjavanja viška zaposlenih;
- Otpremnina;
- Ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa;
- Vijeće zaposlenih;
- Kolektivni ugovori;
- Radna knjižica.

B. RADNI ODNOSI U ORGANIMA UPRAVE BRČKO DISTRIKTA BiH

a) Gradivo:

- Osnovni pojmovi i njihova značenja iz radnih odnosa u organima uprave Brčko distrikta BiH;
- Opšta načela u radu uprave;
- Pravila ponašanja;
- Službenik za etiku;
- Prava i dužnosti službenika i namještenika;
- Prava službenika i namještenika;
- Povreda prava službenika i namještenika;
- Dužnosti službenika i namještenika;
- Nalozi i primjena propisa;
- Nalozi i primjena propisa;
- Dužnost odbijanja naloga;
- Mogućnost odbijanja naloga;
- Sukob interesa;
- Rad pod rukovodstvom bliskog srodnika;
- Zabrana samostalnog obavljanja privredne i profesionalne djelatnosti;
- Članstvo u upravnim i nadzornim odborima;
- Obavljanje poslova izvan radnog vremena;
- Obavljanje dodatnih aktivnosti uz naknadu;
- Političko udruživanje i djelovanje;
- Političko udruživanje i djelovanje rukovodećih službenika i rukovodećih namještenika;
- Kandidovanje i imenovanje na javne funkcije;
- Podaci o imovini;
- Sukob interesa u toku rada;
- Radna mjesta i klasifikacija;
- Upravljanje ljudskim resursima u državnoj službi;
- Upravljanje ljudskim resursima u službi;
- Plan potreba za kadrovima;
- Način popunjavanja radnih mjesta;
- Način popunjavanja radnih mjesta;
- Uslovi za zasnivanje radnog odnosa;
- Razmatranje kandidata koji nemaju položen ispit za rad u organima uprave;
- Uslovi za raspisivanje konkursa;
- Izbor otvorene konkurencije i postupak prijema;
- Osnov za raspisivanje internog oglasa ili javnog konkursa;
- Otvorena konkurencija;
- Popunjavanje slobodnih radnih mjesta;
- Odbor za zapošljavanje;
- Pojam i nadležnosti Odbora za zapošljavanje;
- Sastav Odbora;
- Način imenovanja članova Odbora;
- Imenovanje privremenih članova Odbora;
- Sadržaj i objavljivanje internog oglasa i javnog konkursa;
- Izbor i imenovanje najuspješnijeg kandidata;
- Poništenje konkursa;
- Zasnivanje radnog odnosa;
- Zasnivanje radnog odnosa;
- Potpisivanje ugovora o radu;
- Rok za donošenje akta o imenovanju i zaključivanje ugovora o radu;
- Rad na određeno vrijeme, premještaj i obavljanje poslova izvan Brčko distrikta BiH, probni rad;
- Ispit za rad u organima uprave i stručni ispit;

- Ispit za rad u organima uprave;
- Polaganje ispita za rad u organima uprave;
- Obaveznost polaganja ispita;
- Priznavanje ispita koje sprovode institucije BiH i entiteta;
- Stručni ispit;
- Pripravnici i volonteri;
- Pripravnici;
- Volonteri;
- Prijem pripravnika;
- Zaključivanje ugovora;
- Praćenje i osposobljavanje rada pripravnika, trajanje pripravničkog staža i nastavljanje rada na neodređeno vrijeme;
- Plaća pripravnika;
- Stručno usavršavanje i obrazovanje;
- Stručno usavršavanje i obrazovanje;
- Strategija i potrebe za stručnim obrazovanjem;
- Sredstva za stručno obrazovanje;
- Realizacija programa stručnog usavršavanja i obrazovanja;
- Ocjenjivanje rada;
- Ocjenjivanje rada;
- obrazac za ocjenu službenika i namještenika;
- Posljedice postupka ocjenjivanja;
- Trajanje i uslovi rada;
- Radno vrijeme;
- Rad duži od punog radnog vremena;
- Odmori i odsustva;
- Rad u komisijama;
- Povrede službenih dužnosti, organi za vođenje postupka i postupak za utvrđivanje povrede službene dužnosti;
- Odgovornost za povrede, vrste povreda službene dužnosti;
- Lakše i teže povrede službene dužnosti;
- Organi za vođenje postupka;
- Sastav disciplinske komisije;
- Postupak za utvrđivanje povrede službene dužnosti;
- Postupak zbog lakše povrede službene dužnosti;
- Postupak zbog teže povrede službene dužnosti;
- Postupak po žalbi;
- Zastara pokretanja i vođenje postupka;
- Kazne za povrede službene dužnosti, udaljenje iz službe i odgovornost za štetu;
- Prestanak radnog odnosa i prekobrojnost;
- Personalna evidencija;
- Odlučivanje o pravima, obavezama i odgovornostima, zaštita prava i odlučivanje o žalbama;
- Zaštita na radu i posebna zaštita;
- Zaštita službenika i namještenika;
- Zaštita materinstva;
- Zaštita na radu;
- Posredovanje u službi i nadzor;
- Podzakonski akti;
- Kodeks ponašanja za nosioce izvršnih funkcija u Brčko distriktu BiH;
- Kodeks ponašanja poslanika u Skupštini Brčko distrikta BiH;
- Kodeks ponašanja za javne službenike i namještenike u organima uprave Brčko distrikta BiH.

b) Pravni izvori i literatura:

- Zakon o radu Brčko distrikta BiH-prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine", broj 19/06);
- Zakon o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj 28/06);
- Opšta načela kadrovske politike u organima uprave Brčko distrikta BiH, broj: 01-014-017962/06 od 06.11.2006.godine;
- Pravilnik o ocjenjivanju, broj:01-014-017963/06 od 06.11.2006.godine;
- Pravilnik o stručnom usavršavanju i obrazovanju službenika i namještenika, broj: 01-014-017964/06 od 06.11.2006.godine;
- Pravilnik o zapošljavanju, broj: 01-014-017965/06 od 06.11.2006.godine;
- Kodeks ponašanja poslanika u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj: 0-02-022-327 od 16. i 17. 11. 2005. godine;
- Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine (Sl. glasnik BiH broj 19/02 i 8/03) ;
- Pravilnik o radu u organima uprave broj: 01-014-001382/07 od 25.01.2007.godine;
- Kodeks ponašanja – brošura;
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

5) KANCELARIJSKO POSLOVANJE

a) Gradivo:

1) Kancelarijsko poslovanje

- Pojam, sadržaj i značaj kancelarijskog poslovanja;
- Načela kancelarijskog poslovanja;
- Značenje pojedinih termina u kancelarijskom poslovanju (akt, prilog, predmet, dosije, fascikl, pisarnica, arhiva);
- Osnovne knjige evidencije u kancelarijskom poslovanju;
- Pojam i značaj klasifikacionih oznaka predmeta i akata;
- Primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje (signiranje) pošte, odnosno akata;
- Založenje akata (način i vrijeme založenja, prijemni štambilj);
- Evidencija o predmetima i aktima (upisnik prvostepenih predmeta upravnog postupka, upisnik drugostepenih predmeta upravnog postupka, djelovodnik predmeta i akata);
- Dostavljanje predmeta i akata u rad (interna dostavna knjiga, prijem i otprema računa);
- Rad službenika ovlaštenih za rješavanje predmeta i akata (prikupljanje podataka, sastavni dijelovi službenog akta, vraćanje riješenih predmeta u pisarnicu);
- Razvođenje predmeta i akata;
- Otpremanje pošte (način otpreme pošte, knjiga otpreme pošte).

2) Arhivsko poslovanje

- Arhivska djelatnost;
- Registratorski materijal;
- Arhivska građa;
- Arhiv i arhivska služba;
- Arhiviranje i čuvanje završenih predmeta i akata;
- Vođenje i korištenje arhivske knjige;
- Lista kategorija registratorskog materijala i arhivske građe sa rokovima čuvanja;
- Odabir arhivske građe iz registratorskog materijala;
- Uništenje arhivske građe i registratorskog materijala;
- Čuvanje i zaštita arhivske građe i registratorskog materijala van arhiva.

3) *Ovjera potpisa, rukopisa i prepisa*

- Nadležnost za ovjeru;
- Postupak ovjere;
- Posebni slučajevi ovjere.

4) *Pečati*

- Izrada pečata;
- Čuvanje i upotreba pečata;
- Evidencija o pečatima;
- Uništavanje pečata.

b) Pravni izvori i literatura:

- Odluka o kancelarijskom poslovanju ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH («Službeni glasnik BiH» broj 21/01);
- Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u ministarstvima, službama, institucijama i drugim organima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 35/03);
- Uredba o kancelarijskom poslovanju («Službene novine Federacije BiH» broj 20/98);
- Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u organima uprave i službama za upravu Federacije BiH («Službene novine Federacije BiH» broj 30/98);
- Uredba o kancelarijskom poslovanju republičkih organa uprave («Službeni glasnik Republike Srpske» broj 1/04);
- Uputstvo o sprovođenju kancelarijskog poslovanja republičkih organa uprave («Službeni glasnik Republike Srpske» broj 31/05);
- Zakon o arhivskoj građi i arhivu Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 16/01);
- Zakon o arhivskoj djelatnosti Brčko distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj 44/04);
- Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa («Službeni list SR BiH» broj 37/71 i 39/75);
- Pravilnik o ovjeri kopija, potpisa, rukopisa i prijepisa («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj 6/00);
- Zakon o pečatu institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 12/98 i 14/03);
- Uputstvo o načinu izrade, čuvanja vođenja evidencije i uništavanja pečata institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 22/98);
- Zakon o pečatu Brčko distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj 12/01)
- Zakon o administrativnim taksama Brčko distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj 21/05);
- Zakon o sudskim taksama Brčko distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj 5/01, 12/02 i 23/03);
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

III - PROGRAM ISPITA ZA RAD U ORGANIMA UPRAVE BRČKO DISTRIKTA BIH ZA KANDIDATE SA SREDNJOM STRUČNOM SPREMOM

Član 3.

Program ispita za rad u organima uprave Brčko distrikta BiH za kandidate sa srednjom stručnom spremom sadrži slijedeće gradivo, pravne izvore i literaturu:

1. OSNOVI USTAVNOG UREĐENJA I UPRAVNIH SISTEMA

a) Gradivo:

1) *Osnovi ustavnog uređenja BiH prema Ustavu BiH* (*Opšti okvirni sporazum za mir u BiH- Aneks 4*)

- Opšte karakteristike Bosne i Hercegovine kao države (demokratska načela, sastav, kretanje roba, usluga, kapitala i lica, glavni grad, simboli, državljanstvo);
- Ljudska prava i slobode;
- Nadležnost institucija BiH;
- Nadležnosti entiteta;
- Parlamentarna skupština BiH (sastav, postupci i ovlaštenja);
- Predsjedništvo BiH (izbor, mandat i ovlaštenja);
- Savjet ministara BiH (imenovanje, mandat, sastav, nadležnost);
- Ustavni sud BiH (sastav i nadležnost).

2) *Osnovi uređenja Brčko distrikta BiH prema Statutu Brčko distrikta BiH*

- Opšte odredbe (osnovni principi organizacije Brčko distrikta BiH, naziv i sjedište, zastava i grb, pečat, teritorija, pravna sposobnost, pismo i jezik i demilitarizacija);
- Funkcije i ovlaštenja Brčko distrikta BiH, saradnja sa entitetima i opštinama;
- Stanovnici Brčko distrikta BiH (ko se smatra stanovnikom Brčko distrikta BiH, državljanstvo, prava i obaveze stanovnika Brčko distrikta BiH, vojna i alternativna služba);
- Podjela vlasti i zapošljavanje u Brčko distriktu BiH;
- Skupština Brčko distrikta BiH (nadležnost, sastav i sazivanje, predsjedništvo Skupštine, kvorum i kvalifikovana većina, zakonodavna funkcija skupštine);
- Vlada Brčko distrikta BiH (sastav Vlade, izbor gradonačelnika i šefova odjeljenja, odgovornost Vlade);
- Policija Brčko distrikta BiH (odgovornost Policije i rukovođenje Policijom);
- Sudovi i Javno tužilaštvo Brčko distrikta BiH.

3) *Osnovi upravnog sistema Brčko distrikta BiH*

- Osnivanje i unutrašnja organizacija organa uprave Brčko distrikta BiH;
- Poslovi uprave Brčko distrikta BiH (izvršavanje zakona i drugih akata, obavljanje upravnog nadzora, predlaganje i davanje preporuka iz oblasti zakonodavstva, obavljanje drugih stručnih poslova);
- Rukovođenje organima uprave Brčko distrikta BiH;
- Odnos organa uprave prema skupštini, gradonačelniku i Vladi;
- Odnos organa uprave prema preduzećima i drugim pravnim licima i strankama;
- Akti organa uprave;
- Inspekcijski nadzor (ko može obavljati poslove inspekcijskog nadzora, prava i obaveze inspektora, opšte odredbe o upravnoj inspekciji);
- Sredstva za rad organa uprave;

- Izvršna vlast Brčko distrikta BiH (ko vrši izvršnu vlast Brčko distrikta BiH, sjedište, pečat gradonačelnika i šefova odjeljenja, pravna sposobnost i predstavljanje Brčko distrikta BiH, izbor, ostavka i razrješenje gradonačelnika);
- Nadležnosti gradonačelnika;
- Nadležnosti šefova odjeljenja;
- Akti gradonačelnika i šefova odjeljenja.

b) Pravni izvori i literatura:

- Ustav Bosne i Hercegovine;
- Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine» broj: 19/06-prečišćeni tekst);
- Zakon o upravi Brčko distrikta Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine» broj: 31/04);
- Zakon o izvršnoj vlasti Brčko distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj: 2/00, 5/01, 9/01, 12/01, 16/01, 17/02, 8/03, 14/03, 31/04, 40/05);
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

2. OSNOVI UPRAVNOG POSTUPKA, OSNOVI RADNIH ODNOSA I RADNIH ODNOSA U UPRAVI

A. UPRAVNI POSTUPAK

a) Gradivo:

- Pojam, značaj i vrste upravnog postupka;
- Osnovna načela upravnog postupka;
- Nadležnost;
- Učesnici u upravnom postupku (pojam i vrste stranaka i procesna sposobnost, zakonski zastupnik, privremeni zastupnik i punomoćnik);
- Komunikacija organa i stranaka (podnesci, pozivanje, zapisnik, razgledanje spisa i obavještanja o toku postupka);
- Dostavljanje i vrste dostavljanja;
- Rokovi;
- Povraćaj u pređašnje stanje;
- Održavanje reda;
- Troškovi postupka;
- Pokretanje postupka i zahtjevi stranaka;
- Postupak do donošenja rješenja;
- Dokazna sredstva u upravnom postupku (isprave, svjedoci, vještaci, izjava stranke, tumači i prevodioci);
- Uviđaj;
- Skraćeni postupak;
- Poseban ispitni postupak;
- Rješenje (oblik i sastavni dijelovi rješenja, djelimična, dopunska i privremena rješenja);
- Rok za donošenje rješenja i ispravljanje grešaka u rješenju;
- Zaključak;
- Žalba (pravo na žalbu, sadržaj žalbe, rok za žalbu, predavanje žalbe, rad prvostepenog organa po žalbi, rješenje drugostepenog organa po žalbi, rok za donošenje i dostavljanje drugostepenog rješenja po žalbi);
- Žalba kad prvostepeno rješenje nije doneseno (ćutanje administracije);
- Obnova postupka;
- Mijenjanje i poništavanje rješenja u vezi sa upravnim sporom;
- Poništenje i ukidanje po pravu nadzora;

- Ukidanje i mijenjanje pravosnažnog rješenja uz pristanak ili po zahtjevu stranke;
- Vanredno ukidanje rješenja;
- Oglašavanje rješenja ništavnim;
- Pravne posljedice poništavanja i ukidanja rješenja;
- Izvršenje rješenja i zaključaka;
- Administrativno izvršenje;
- Izvršenje nenovčanih obaveza;
- Izvršenje radi osiguranja i privremeni zaključak o osiguranju.

B. RADNI ODNOSI

a) Gradivo:

- Zasnivanje radnog odnosa;
- Zaključivanje ugovora o radu;
- Zapošljavanje maloljetnika;
- Probni rad;
- Ugovor o radu na neodređeno i određeno vrijeme;
- Sadržaj ugovora o radu;
- Obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje;
- Zapošljavanje pripravnika;
- Volonterski rad;
- Radno vrijeme;
- Puno, nepuno, skraćeno radno vrijeme, prekovremeni rad;
- Preraspodjela radnog vremena;
- Noćni rad;
- Pauze, godišnji odmori i odsustva;
- Pauze i godišnji odmori;
- Odsustvovanje s posla;
- Zaštita zaposlenoga;
- Zaštita na radu;
- Zaštita maloljetnika;
- Zaštita žena i porodijsko odsustvo;
- Zaštita zaposlenoga privremeno ili trajno nesposobnog za rad;
- Plate i naknade plate;
- Izumi i tehnička unapređenja zaposlenog;
- Zabrana takmičenja zaposlenog s poslodavcem;
- Naknada štete;
- Prestanak ugovora o radu;
- Način prestanka ugovora o radu;
- Otkazivanje ugovora o radu;
- Forma i trajanje otkaznog roka;
- Otkaz s ponudom izmijenjenog ugovora o radu;
- Program zbrinjavanja viška zaposlenih;
- Otpremnina;
- Ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa;
- Vijeće zaposlenih;
- Kolektivni ugovori;
- Radna knjižica.

C. RADNI ODNOSI U ORGANIMA UPRAVE BRČKO DISTRIKTA BiH

a) Gradivo:

- Osnovni pojmovi i njihova značenja iz radnih odnosa u organima uprave Brčko distrikta BiH;
- Opšta načela u radu uprave;

- Pravila ponašanja;
- Službenik za etiku;
- Prava i dužnosti službenika i namještenika;
- Prava službenika i namještenika;
- Povreda prava službenika i namještenika;
- Dužnosti službenika i namještenika;
- Nalozi i primjena propisa;
- Dužnost odbijanja naloga;
- Mogućnost odbijanja naloga;
- Sukob interesa;
- Rad pod rukovodstvom bliskog srodnika;
- Zabrana samostalnog obavljanja privredne i profesionalne djelatnosti;
- Članstvo u upravnim i nadzornim odborima;
- Obavljanje poslova izvan radnog vremena;
- Obavljanje dodatnih aktivnosti uz naknadu;
- Političko udruživanje i djelovanje;
- Političko udruživanje i djelovanje rukovodećih službenika i rukovodećih namještenika;
- Kandidovanje i imenovanje na javne funkcije;
- Podaci o imovini;
- Sukob interesa u toku rada;
- Radna mjesta i klasifikacija;
- Uravljanje ljudskim resursima u državnoj službi;
- Uravljanje ljudskim resursima u službi;
- Plan potreba za kadrovima;
- Način popunjavanja radnih mjesta;
- Način popunjavanja radnih mjesta;
- Uslovi za zasnivanje radnog odnosa;
- Razmatranje kandidata koji nemaju položen ispit za rad u organima uprave;
- Uslovi za raspisivanje konkursa;
- Izbor otvorene konkurencije i postupak prijema;
- Osnov za raspisivanje internog oglasa ili javnog konkursa;
- Otvorena konkurencija;
- Popunjavanje slobodnih radnih mjesta;
- Odbor za zapošljavanje;
- Pojam i nadležnosti Odbora za zapošljavanje;
- Sastav Odbora;
- Način imenovanja članova Odbora;
- Imenovanje privremenih članova Odbora;
- Sadržaj i objavljivanje internog oglasa i javnog konkursa;
- Izbor i imenovanje najuspješnijeg kandidata;
- Poništenje konkursa;
- Zasnivanje radnog odnosa;
- Potpisivanje ugovora o radu;
- Rok za donošenje akta o imenovanju i zaključivanje ugovora o radu;
- Rad na određeno vrijeme, premještaj i obavljanje poslova izvan Brčko distrikta BiH, probni rad;
- Ispit za rad u organima uprave i stručni ispit;
- Ispit za rad u organima uprave;
- Polaganje ispita za rad u organima uprave;
- Obaveznost polaganja ispita;
- Priznavanje ispita koje sprovode institucije BiH i entiteta;
- Stručni ispit;
- Pripravnici i volonteri;

- Pripravnici;
- Volonteri;
- Prijem pripravnika;
- Zaključivanje ugovora;
- Praćenje i osposobljavanje rada pripravnika, trajanje pripravničkog staža i nastavljanje rada na neodređeno vrijeme;
- Plaća pripravnika;
- Stručno usavršavanje i obrazovanje;
- Strategija i potrebe za stručnim obrazovanjem;
- Sredstva za stručno obrazovanje;
- Realizacija programa stručnog usavršavanja i obrazovanja;
- Ocjenjivanje rada;
- Obrazac za ocjenu službenika i namještenika;
- Posljedice postupka ocjenjivanja;
- Trajanje i uslovi rada;
- Radno vrijeme;
- Rad duži od punog radnog vremena;
- Odmori i odsustva;
- Rad u komisijama;
- Povrede službenih dužnosti, organi za vođenje postupka i postupak za utvrđivanje povrede službene dužnosti;
- Odgovornost za povrede, vrste povreda službene dužnosti;
- Lakše i teže povrede službene dužnosti;
- Organi za vođenje postupka;
- Sastav disciplinske komisije;
- Postupak za utvrđivanje povrede službene dužnosti;
- Postupak zbog lakše povrede službene dužnosti;
- Postupak zbog teže povrede službene dužnosti;
- Postupak po žalbi;
- Zastara pokretanja i vođenje postupka;
- Kazne za povrede službene dužnosti, udaljenje iz službe i odgovornost za štetu;
- Prestanak radnog odnosa i prekobrojnost;
- Personalna evidencija;
- Odlučivanje o pravima, obavezama i odgovornostima, zaštita prava i odlučivanje o žalbama;
- Zaštita na radu i posebna zaštita;
- Zaštita službenika i namještenika;
- Zaštita materinstva;
- Zaštita na radu;
- Posredovanje u službi i nadzor;
- Podzakonski akti;
- Kodeks ponašanja za nosioce izvršnih funkcija u Brčko distriktu BiH;
- Kodeks ponašanja poslanika u Skupštini Brčko distrikta BiH;
- Kodeks ponašanja za javne službenike i namještenike u organima uprave Brčko distrikta BiH.

b) Pravni izvori i literatura

- Zakon o upravnom postupku Brčko distrikta BiH («Sl. glasnik Brčko distrikta BiH» br.3/00, 5/00, 9/02, 8/03 8/04 i 25/05);
- Zakon o upravnom postupku Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj: 29/02);
- Zakon o radu Brčko distrikta BiH-prečišćeni tekst («Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine», broj 19/06);
- Zakon o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH», broj 28/06);

- Opšta načela kadrovske politike u organima uprave Brčko distrikta BiH, broj: 01-014-017962/06 od 06.11.2006.godine;
- Pravilnik o ocjenjivanju, broj: 01-014-017963/06 od 06.11.2006.godine;
- Pravilnik o stručnom usavršavanju i obrazovanju službenika i namještenika, broj: 01-014-017964/06 od 06.11.2006.godine;
- Pravilnik o zapošljavanju, broj:01-014-017965/06 od 06.11.2006.godine;
- Kodeks ponašanja poslanika u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj: 0-02-022-327 od 16. i 17. 11. 2005. godine;
- Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine (Sl. glasnik BiH broj 19/02 i 8/03).
- Kodeks ponašanja- brošura;
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

3. KANCELARIJSKO POSLOVANJE

a) Gradivo:

1) Kancelarijsko poslovanje u organima uprave

- Pojam, sadržaj i značaj kancelarijskog poslovanja;
- Načela kancelarijskog poslovanja;
- Vrste službenih akata;
- Primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje pošte;
- Zavođenje akata u osnovnu evidenciju;
- Evidencija o predmetima i aktima;
- Dostavljanje akata u rad;
- Razvođenje akata;
- Rokovnik predmeta, sastavni dijelovi akata, jedinstveni klasifikacioni znakovi za primjenu u kancelarijskom poslovanju;
- Poslovi u neposrednoj vezi sa kancelarijskim poslovanjem;
- Otpremanje pošte;
- Arhiva, arhivska građa, zaštita i čuvanje predmeta u arhivi;
- Arhivska knjiga organa uprave;
- Ovjeravanje potpisa, rukopisa i prijepisa;
- Štambilji, pečati i žigovi;
- Pečati organa vlasti (namjena, oblik, sadržaj, izrada, čuvanje i upotreba, evidencije, nestanak i izrada novog umjesto nestalog pečata).

2) Kancelarijsko poslovanje u redovnim sudovima:

- Poslovi sudske uprave;
- Sudska pisarnica;
- Postupanje s pismenima upućenim sudu;
- Rad po primljenim pismenima u sudskoj pisarnici;
- Rad pisarnice poslije donesenih sudskih odluka;
- Upisnici, imenici i pomoćne knjige;
- Ovjeravanje potpisa, rukopisa i prijepisa;
- Osnovni pojmovi o sudskim taksama;
- Stavljanje predmeta u arhivu i čuvanje arhivskog materijala.

3) Kancelarijsko poslovanje u javnom tužilaštvu:

- Postupak sa pismenima upućenim javnom tužilaštvu;
- Rukovanje predmetima, pomoćnim knjigama i rokovnicima;
- Upisnici, pomoćne knjige i druge evidencije;
- Rukovanje stvarima od vrijednosti;

- Rad pisarnice poslije dovršenja rada po predmetima;
- Stavljanje predmeta u arhivu i čuvanje arhivskog materijala.

b) Pravni izvori i literatura:

- Odluka o kancelarijskom poslovanju ministarstava, službi, institucija i drugih organa Vijeća ministara BiH («Službeni glasnik BiH» broj 21/01);
- Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u ministarstvima, službama, institucijama i drugim organima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 35/03);
- Uredba o kancelarijskom poslovanju («Službene novine Federacije BiH» broj 20/98);
- Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u organima uprave i službama za upravu Federacije BiH («Službene novine Federacije BiH» broj 30/98);
- Uredba o kancelarijskom poslovanju republičkih organa uprave («Službeni glasnik Republike Srpske» broj 1/04);
- Uputstvo o sprovođenju kancelarijskog poslovanja republičkih organa uprave («Službeni glasnik Republike Srpske» broj 31/05);
- Zakon o arhivskoj građi i arhivu Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 16/01);
- Zakon o arhivskoj djelatnosti Brčko distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj 44/04);
- Zakon o pečatu institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 12/98 i 14/03);
- Uputstvo o načinu izrade, čuvanja vođenja evidencije i uništavanja pečata institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 22/98);
- Zakon o pečatu Brčko distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj 12/01);
- Zakon o administrativnim taksama Brčko distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj 21/05);
- Zakon o sudskim taksama Brčko distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj 5/01, 12/02 i 23/03);
- Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa («Službeni list SR BiH» broj 37/71 i 39/75);
- Pravilnik o ovjeri kopija, potpisa, rukopisa i prijepisa («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» broj 6/00);
- Literatura koja se koristi za polaganje javnog ispita i stručnog ispita u BiH i entitetima.

Član 4.

Ovaj program stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u «Službenom glasniku Brčko distrikta BiH».

DOSTAVLJENO:

1. Komisiji za ispit za rad u organima uprave Brčko distrikta BiH
2. Svim šefovima odjeljenja
3. Upravi prihoda
4. Poreskoj upravi
5. Policiji Brčko distrikta
6. Kancelariji Brčko distrikta BiH pri Vijeću ministara BiH
7. Glavnom koordinatorskom centru Vlade
8. Pravnoj službi
9. «Službenom glasniku Brčko distrikta»
10. Arhivi

GRADONAČELNIK

Mirsad Đapo, dipl.pravnik